

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Član 1.

U Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS“, br. 88/17), u članu 4. posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Izuzetno od stava 2. ovog člana, lice iz osetljivih društvenih grupa, uključujući učenika sa smetnjama u razvoju, može da bude redovan učenik u prvom razredu srednjeg obrazovanja i ako je starije od 17 godina, a za lica starija od 19 godina neophodna je saglasnost ministra.“

Član 2.

U članu 7. stav 2. tačka 4) posle reči: „kućnog lečenja;“ tačka zapeta se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „kao i pravo da se obrazuju kod kuće iz zdravstvenih ili drugih opravdanih razloga;“

Član 3.

U članu 9. stav 3. posle tačke 12) dodaje se tačka 12a) koja glasi:

„12a) što efikasnije koriste očuvane razvojne potencijale, uz odgovarajući vaspitno - obrazovni odnosno obrazovno - vaspitni podsticaj i podršku;“

Član 4.

U članu 31. stav 2. posle tačke 6) dodaje se tačka 6a) koja glasi:

„6a) vodi evidenciju o izrečenim kaznama suspenzije učenika i o stručnom pedagoško - psihološkom radu sa učenikom za vreme trajanja udaljenja sa nastave;“

Član 5.

U članu 61. stav 3. posle tačke 5) dodaje se tačka 5a) koja glasi:

„5a) način ostvarivanja programa tolerancije za prevenciju vršnjačkog nasilja;“

Član 6.

U članu 76. st. 8. i 9. menjaju se i glase:

„Tim za pružanje dodatne podrške detetu u predškolskoj ustanovi čine vaspitač, stručni saradnik, saradnik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, a u skladu sa potrebama deteta i pedagoški asistent, odnosno lični pratilac deteta, na predlog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, kao i lice iz ustanove, odnosno škole koje učestvuju u pružanju proširene dodatne obrazovne podrške.“

Tim za pružanje dodatne podrške učeniku u školi čini nastavnik razredne nastave, odnosno nastavnik predmetne nastave, odeljenjski starešina, stručni saradnik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, a u skladu sa potrebama učenika i pedagoški asistent, odnosno lični pratilac učenika, na predlog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, kao i lice iz ustanove, odnosno škole koje učestvuju u pružanju proširene dodatne obrazovne podrške.“

Posle stava 9. dodaje se novi stav 10. koji glasi:

„Izuzetno, za učenika koji obrazovanje stiče ostvarivanjem IOP-a 2, osim nastavnog programa, može da se izmeni i nastavni plan kao i da se preporuča uvođenje proširene dodatne obrazovne podrške, na osnovu mišljenja interresorne komisije za procenu potreba za dodatnom obrazovnom, zdravstvenom i socijalnom podrškom detetu i učeniku.“

Član 7.

U članu 83. stav 5. posle reči: „u skladu sa zakonom.“ tačka se zamenjuje zapeatom i dodaju se reči: „osim kada je reč o učeniku za koga se pre počinjenja štete iz raspoložive pedagoške i medicinske dokumentacije zna da ima razvojne smetnje, koje su takve prirode i stepena da bitno umanjuju ili potpuno isključuju njegovu odgovornost.“

Član 8.

U članu 85. posle stava 7. dodaje se novi stav 8. koji glasi:

„Vaspitno - disciplinski postupak se ne vodi protiv učenika za koga se pre povrede obaveze iz raspoložive pedagoške i medicinske dokumentacije zna da ima razvojne smetnje, koje su takve prirode i stepena da bitno umanjuju ili potpuno isključuju njegovu odgovornost, i u takvom slučaju primenjuju se mere pojačanog individualnog vaspitnog, savetodavnog i terapijskog rada i tretmana, kao i druge mere koje imaju za cilj da se učenik u najvećoj mogućoj meri nesmetano uključuje u sve nastavne i vannastavne aktivnosti.“

Član 9.

Posle člana 85. dodaje se član 85a koji glasi:

„Član 85a

Roditelj, hranitelj, staratelj ili drugo lice koje obavlja ulogu roditelja se obaveštava od strane ustanove o okolnostima slučaja - incidenta u kome je učenik učestvovao bez odlaganja a najkasnije danom saznanja o tom slučaju.

Svaki poziv se upućuje obavezno i pismenim putem preporučenom pošiljkom u vidu obaveštenja, koji sadrži osnovne podatke o samom događaju.

Prvi poziv upućuje nastavnik razredne nastave ili razredni starešina.

Ako nema odgovora nakon pet radnih dana, roditelju, hranitelju, staratelju ili drugom licu koje obavlja ulogu roditelja se upućuje novi poziv - obaveštenje, koji potpisuje stručna služba ustanove, sa navođenjem i dana prvog poziva na koji nije odgovoreno.

Treći poziv nakon novih pet radnih dana može uputiti direktor ustanove sa obaveštenjem roditelju, hranitelju, staratelju ili drugom licu koje obavlja ulogu roditelja, da će o okolnostima slučaja i neodazivanju biti obavešten i organ starateljstva.

Ako i nakon trećeg poziva izostane komunikacija sa roditeljima, hraniteljem, starateljem ili drugim licem koje obavlja ulogu roditelja učenika, direktor po službenoj dužnosti obaveštava o slučaju organ starateljstva, vodeći ovaj slučaj kao zanemarivanje deteta.

Nastupanje nepredviđenih okolnosti na koje roditelj nije mogao da utiče ni ulaganjem svoje dužne pažnje (bolest, nezgoda i dr), mogu opravdati njegovo neodazivanje pozivima ustanove ako su dostavljeni blagovremeno.

U slučaju težeg prekršaja discipline ili incidenta koji se kvalifikuje kao treći stepen nasilja, u skladu sa Opštim i Posebnim protokolom o zaštiti dece i učenika od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, poziv roditelju upućuje direktor ustanove.“

Član 10.

U članu 86. stav 1. u tački 2) posle reči: „odnosno škole sa domom;“ tačka zapeta zamenjuje se zapetom i dodaju se reči: „suspenzija učenika, odnosno udaljavanje sa nastave u trajanju od 15 dana;“

U tački 3) u podtački (2) posle reči: „koju prelazi,“ dodaju se reči: „premeštaj učenika bez obzira na razred u drugu osnovnu školu, ako je učenik po osnovu suspenzije bio suspendovan 30 radnih dana, bez saglasnosti roditelja,“

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2, 3, 4. i 5. koji glase:

„Učeniku se odlaže primena vaspitnih mera predviđenih u stavu 1. ovog člana, za lakše povrede obaveza učenika, ako uz saglasnost roditelja, uz pomoć i podršku stručne službe ustanove, sa ustanovom zaključi ugovor o ponašanju.

Ugovor o ponašanju predstavlja pisani dokument, slobodne forme, kojim se učenik obavezuje da će uz pomoć roditelja, nastavnika i stručne službe, kao i svoje vršnjačke grupe korigovati svoje ponašanje u određenom vremenskom periodu (da neće više bežati sa časova, da će poštovati pravila ponašanja u školi, da će poštovati nastavnike i druge zaposlene u školi i sl).

Ugovor potpisuju roditelj, staratelj, hranitelj ili drugo lice koje obavlja ulogu roditelja (vaspitači dr.), sam učenik, predstavnik stručne službe ustanove, a po potrebi i direktor, nadležno lice za taj slučaj (ako se učenik nalazi u nadležnosti organa starateljstva kao lice bez roditeljskog staranja) i druga lica relevantna za praćenje njegovog daljeg razvoja i rada.

Nepoštovanje odredaba ugovora o ponašanju, nakon proteka vremena predviđenog u ugovoru, povlači za sobom primenu odložene a već predviđene vaspitne mere, ako se oceni da je to celishodno.“

Član 11.

Posle člana 86. dodaje se novi član 86a koji glasi:

„Član 86a

Učenik može biti suspendovan - udaljen sa nastave, u određenom vremenskom trajanju, propisano ovim zakonom.

Odluku o suspenziji donosi direktor na osnovu preporuke Tima za zaštitu dece od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja a nakon sprovedenog vaspitno - disciplinskog postupka. Direktor može doneti odluku o udaljenju učenika i bez preporuke navedenog tima, ako okolnosti slučaja to zahtevaju, a posebno ako dalje odlaganje može dovesti do dalje ili veće štete, opasnosti ili rizika po bezbednost drugih učenika.

O odluci, a posebno o vremenu početka i završetka kazne suspenzije se obaveštava nadležna Školska uprava.

Obrazac odluke o suspenziji propisuje nadležno ministarstvo.

Suspenzija se izriče u slučaju težih povreda obaveza učenika, ponavljanja težih povreda discipline učenika, kao i za učinjenu povredu zabrane iz čl. 44. i 45. ovog zakona, kao i u svakoj drugoj situaciji kada prisustvo učenika predstavlja bezbednosni ili psihološki rizik po druge učenike.

Prva suspenzija može biti određena u trajanju od najmanje tri radna dana, a najviše pet radnih dana.

Svaka naredna suspenzija može iznositi do pet radnih dana, pri čemu se bagovremeno o produžavanju suspenzije obaveštava nadležna školska uprava, pri čemu učenik može biti suspendovan najviše 45 radnih dana u toku školske godine, nakon čega se upućuje na razredni ispit.

Stručna služba ustanove izrađuje program rada sa učenikom koji je udaljen sa nastave, koji će se odvijati u toku njegovog odsustva sa nastave.

Po povratku učenika u vaspitno obrazovnu ustanovu, za njega se sačinjava poseban program reintegracije i nadoknade.

Roditelj, hranitelj, staratelj ili drugo lice koje obavlja ulogu roditelja je dužno da se izjasni u slučaju da se učenik ne vrati nakon isteka kazne suspenzije u ustanovu, u roku od dva dana od poslednjeg dana suspenzije.

Neizjašnjavanje roditelja povlači za sobom obaveštavanje organa starateljstva, od strane ustanove.

Učenik koji sakupi 30 dana po osnovu udaljavanja sa nastave, prebacuje se u drugu školu po sili zakona, bez saglasnosti roditelja.

Ustanova je dužna da obavesti organ starateljstva, kada učenik navrši 30 dana suspenzije. Ustanova može obavestiti organ starateljstva i ranije, ako smatra da bi dalje odlaganje predstavljalo opasnost ili rizik po druge učenike ili tog učenika. Organ starateljstva, uz saradnju roditelja i ustanove u obe navedene situacije, izrađuje individualni plan rada za tog učenika.“

Član 12.

U članu 89. stav 4. posle reči: „kapacitetima pruža“ dodaju se reči: „osnovnu i proširenu“.

Član 13.

U članu 98. posle stava 2. dodaju se novi st. 3, 4. i 5.:

„Škola za učenike sa smetnjama u razvoju može obavljati poslove resursnog centra sa ciljem unapređivanja vaspitno - obrazovnog i obrazovno - vaspitnog rada sa decom i učenicima koji imaju smetnje u razvoju i koji pohađaju predškolske ustanove, odnosno škole na području nadležne školske uprave i osnaživanja inkluzivnog procesa.

U poslove škole za učenike sa smetnjama u razvoju koja deluje i kao resursni centar spadaju: pružanje proširene dodatne obrazovne podrške deci i učenicima sa smetnjama u razvoju iz drugih škola, prvenstveno u okviru škola koje oni pohađaju; prevencija sekundarnih smetnji i drugih neželjenih posledica primarnih razvojnih smetnji kod dece i učenika; jačanje kapaciteta porodica dece i učenika sa smetnjama u razvoju za pružanje obrazovne podrške kod kuće; savetodavno-instruktivni rad s vaspitačima, nastavnicima i stručnim saradnicima škola koje pohađaju deca i učenici sa smetnjama u razvoju u cilju unapređivanja osnovne dodatne obrazovne podrške koja se realizuje u tim školama; stručno usavršavanje vaspitača, nastavnika i stručnih saradnika drugih škola u oblasti obrazovanja i vaspitanja učenika sa smetnjama u razvoju; edukacija ostalih učenika iz drugih škola u cilju unapređivanja inkluzivnog obrazovanja; analitičko-istraživački rad; izrada, razvoj i primena didaktičkog materijala, učila i drugih nastavnih sredstava (softvera, asistivne tehnologije i sl.); razvoj i primena univerzalnog dizajna u obrazovanju učenika sa smetnjama u razvoju; saradnja sa udruženjima i organizacijama osoba sa invaliditetom na zajedničkim projektima i akcijama; saradnja sa lokalnom samoupravom u cilju

poboljšanja položaja dece i učenika sa smetnjama u razvoju i zadovoljavanja njihovih obrazovnih i socijalnih potreba.

Uslove i bliže kriterijume za obavljanje delatnosti resursnog centra propisuje ministar posebnim pravilnikom.“

Član 14.

U članu 120. stav 6. tačka 2) menja se i glasi:

„2) predlaže svog predstavnika u stručni aktiv za razvojno planiranje, tim za prevenciju vršnjačkog nasilja i u druge timove ustanove;“

Član 15.

U članu 122. stav 11. menja se i glasi:

„Licenca za direktora oduzima se direktoru:

1) za koga je pravosnažnom osuđujućom presudom ili presudom kojom se potvrđuje sporazum o priznanju kažnjivog dela, utvrđeno da je u vezi vršenja dužnosti učinio krivično delo, privredni prestup ili prekršaj;

2) nije propisao ili primenjivao mere, način i postupak zaštite bezbednosti dece i učenika za vreme boravka u ustanovi i svih aktivnosti koje organizuje ustanova, ili nije obezbedio uslove za njihovu primenu, u skladu sa članom 42. ovog zakona;

3) propustio da reaguje ili je neadekvatno ili neblagovremeno reagovao u slučajevima opisanim u čl. 44. - 46. ovog zakona, te je nastupila šteta, teška telesna povreda ili smrt učesnika ili zaposlenog u ustanovi, nezavisno od toga da li je odgovornost utvrđena u skladu sa tačkom 1. ovog stava ovog člana.“

Posle izmenjenog stava 11. dodaje se novi stav 12. koji glasi:

„Podnošenje ostavke u toku postupka za oduzimanje licence, ili u toku postupka navedenih u stavu 11. ovog člana, direktora ne oslobađa odgovornosti, niti zaustavlja postupak za oduzimanje licence.“

Dosadašnji st. 12. - 17. postaju st. 13. - 18.

Član 16.

U članu 130. stav 14. menja se i glasi:

„U ustanovi direktor obrazuje sledeće timove:

- 1) tim za inkluzivno obrazovanje;
- 2) tim za samovrednovanje;
- 3) tim za obezbeđivanje kvaliteta i razvoj ustanove;
- 4) tim za razvoj međupredmetnih kompetencija i preduzetništva;
- 5) tim za profesionalni razvoj;
- 6) tim za planiranje i integraciju informaciono-komunikacionih tehnologija i rad na nivou ustanove;
- 7) tim za izradu procene ugroženosti - rizika od prirodnih nepogoda i tehničko - tehnoloških „akcidenata“ i planova zaštite, spašavanja i rada u vanrednim situacijama;
- 8) tim za planiranje i sprovođenje mera za smanjenje ranog napuštanja obrazovanja;

9) tim za zaštitu od diskriminacije, zlostavljanja, zanemarivanja i mešoviti tim za prevenciju vršnjačkog nasilja.“

Posle stava 14. dodaju se novi st. 15, 16. i 17. koji glase:

„Tim za prevenciju vršnjačkog nasilja čine: psiholog i/ili pedagog, dva predstavnika izabrana od strane vaspitno - obrazovnog veća, nastavničkog veća ili pedagoškog veća; dva predstavnika saveta roditelja, dva predstavnika učeničkog parlamenta.

Članovi tima se biraju na početku svake školske godine na prvim sednicama svojih veća/saveta, pri čemu su dužni da izrade plan preventivnih aktivnosti koji će se sprovesti u toj školskoj godini.

Plan kao i izveštaj o realizaciji planiranih aktivnosti podnose se na početku, odnosno kraju školske godine vaspitno - obrazovnom veću, nastavničkom veću ili pedagoškom veću, savetu roditelja i učeničkom parlamentu.“

Član 17.

U članu 164. stav 1. u tački 14) posle reči: „ili drugog zaposlenog;“ tačka zapeta se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „nepostupanje ili neadekvatno postupanje u procedurama opisanim u Opštem i Posebnom Protokolu za zaštitu dece i učenika od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja;“

Član 18.

U članu 194. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se roditelj, odnosno staratelj ako se ne odazove pozivima ustanove u skladu sa članom 85a stav 8. ovog zakona.“

Član 19.

U članu 195. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Novčanom kaznom od 30.000 do 100.000 dinara kazniće se roditelj odnosno staratelj koji se ne odazove pozivu ustanove u skladu sa članom 85a stav 8. ovog zakona.“

Član 20.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, i sistem u oblasti obrazovanja.

II. Razlozi za donošenje zakona

Svaki čovek u detinjstvu iskusi neki vid nasilja, bilo da je u ulozi vršioca nasilja, onaj koji trpi ili je jednostavno svedok nasilja nad nekim drugim. Nasilje predstavlja svaki oblik ponašanja koje ima za cilj namerno povređivanje ili nanošenje bola, bilo psihičkog ili fizičkog. Za razliku od nasilnog, agresivno ponašanje je jednokratno, može biti samo nekontrolisana reakcija ili odbrana. Nasilno ponašanje ima obično isti ili sličan sadržaj, traje duži vremenski period i nasilnik ima moć nad žrtvom.

Nasilje se pojavljuje u različitim oblicima. Verbalno nasilje je svaki vid ismevanja, nazivanje pogrdnim imenima, ruganje, vređanje, dobacivanje. Nije neophodno naglašavati koliko deca, bez obzira na uzrast, mogu biti inventivna u ovakvim „kreativnim“ oblicima verbalnog izražavanja. Fizičko nasilje podrazumeva udaranje, guranje, otimanje i uništavanje stvari. Ranijih godina je uglavnom bilo karakteristično za dečake, ali se nažalost, sve češće javlja i kod devojčica.

Deca koja su izolovana iz društva, ignorisana od strane drugova, trpe ogovaranje i o njima se izmišljaju razne priče koje obično nemaju lep i istinit sadržaj, jesu žrtve socijalnog nasilja. Psihičko nasilje podrazumeva preteće poglede, grimase, neželjene komentare, iznuđivanje novca, ucenjivanje.

Seksualno nasilje je neželjeno dodirivanje na neželjeni način i neželjene delove tela, iznuđivanje seksualnih usluga, prinuda na seksualni čin. Pošast interneta jeste i zloupotreba fotografija i video snimaka dece.

Svako četvrto dete žrtva vršnjačkog nasilja, a digitalno nasilje je sve češće među decom. Gotovo svako dete može postati žrtva vršnjačkog nasilja, a prvi korak u prevenciji i sprečavanju tog problema jeste odnos poverenja između roditelja i dece. Prema podacima Unicefa neki oblik školskog nasilja pretrpelo je dve trećine dece u Srbiji. Najugroženija su deca iz siromašnih porodica i ometena u razvoju, kao i romska i deca izbeglih lica. Na meti su i izuzetno nadareni đaci. Svaki četvrti đak kaže da u njegovoj školi ima učenika kojih se plaši jer bi mogli da ga maltretiraju. Sve ankete govore da samo šest odsto osnovaca i 23 odsto srednjoškolaca u Srbiji nikada nije iskusilo nasilje. Ukoliko roditelji i deca, imaju odnos poverenja i dobru komunikaciju i ako je dete može otvoreno da razgovara o svemu sa roditeljima, velike su šanse da će roditelj i sam primetiti problem, a i da će dete ispričati čim se nešto desi.

Komunikacija sa vršnjacima je veština koja se uči, tako da je moguće da je deca ne usvoje na adekvatan način. U tom slučaju, „ko tebe kamenom, ti njega sa dva“ može biti jedini naučeni model komunikacije. U detinjstvu je pripadnost grupi od izuzetne važnosti. Ali ako ste u grupi, onda se morate i ponašati kao njeni članovi. To bi značilo da se pojedina deca i ne bi izolovano tako ponašala ukoliko ih drugovi ne bi govarali na nasilje.

Nasilje će vršiti i dete koje je i samo žrtva porodičnog nasilja ili se u porodici toleriše ovakav vid ponašanja. Roditelji koji su bez saosećanja i topline, ili previše popustljivi i ne postavljaju granice u ponašanju, odgovorni su za nasilno ponašanje dece. Takođe, stereotipni način mišljenja, sistem vrednosti i mentalitet utiču na razvoj ličnosti svakog od nas, moguće i negativno.

Neophodno je da se u okviru školskog programa uvede i program tolerancije za prevenciju vršnjačkog nasilja, koji bi obuhvatao podizanje nivoa svesti učenika o

različitosti, kako bi se povećala bezbednost dece i učenika u osnovnim i srednjim školama. Sprovođenje pomenutog programa ostvarivalo bi se svakog meseca na prvom času sa učiteljem, odnosno razrednim starešinom, kao i na prvom roditeljskom sastanku na početku školske godine, jer pored škole koja bi sprovodila ovaj program, neophodno je i aktivno učešće roditelja.

Smatram da država mora ozbiljno da se pozabavi nasiljem u školama koje je u porastu. Nema dana da Republičkoj prosvetnoj inspekciji ne stigne po nekoliko prijava, ali da mnogi slučajevi i ne stignu do nje, već se rešavaju na nivou škole ili lokalne inspekcije. Najviše nasilja je među starijim razredima osnovnih škola, mada ga ima i u srednjim školama, pa i u vrtićima. Tuku se obično vršnjaci iz istog odeljenja, ali ima i obračuna među odeljenjima, školama i navijačkim grupama.

III. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja

Članom 1. Predloga zakona predlaže se dopuna člana 4. tako da se posle stava 4. dodaje se novi stav 5. kojim se propisuje da izuzetno od stava 2. ovog člana, lice iz osetljivih društvenih grupa, uključujući učenika sa smetnjama u razvoju, može da bude redovan učenik u prvom razredu srednjeg obrazovanja i ako je starije od 17 godina, a za lica starija od 19 godina neophodna je saglasnost ministra.

Članom 2. Predloga zakona predlaže se dopuna u članu 7. stav 2. tačka 4) gde se posle reči: „kućnog lečenja;“ tačka zapeta zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „kao i pravo da se obrazuju kod kuće iz zdravstvenih ili drugih opravdanih razloga;“

Članom 3. Predloga zakona predlaže se dopuna u članu 9. u stavu 3. gde se dodaje nova tačka 12a) u kojoj se navodi da ishodi obrazovanja i vaspitanja između ostalog predstavljaju sposobnost učenika da što efikasnije koriste očuvane razvojne potencijale, uz odgovarajući vaspitno-obrazovni odnosno obrazovno-vaspitni podsticaj i podršku.

Članom 4. Predloga zakona predlaže se dopuna u članu 31. u stavu 2. gde se dodaje se tačka 6a) koja kaže da ministarstvo u okviru školske uprave vodi evidenciju o izrečenim kaznama suspenzije učenika i o stručnom pedagoško - psihološkom radu sa učenikom za vreme trajanja udaljenja sa nastave;“

Članom 5. Predloga zakona predlaže se dopuna člana članu 61. stav 3. gde se posle tačke 5) dodaje se tačka 5a) kojom se uvodi način ostvarivanja programa tolerancije za prevenciju vršnjačkog nasilja.

Članom 6. Predloga zakona vrše se izmene člana 76. st. 8. i 9. u kome se sada navodi da tim za pružanje dodatne podrške detetu u predškolskoj ustanovi čine vaspitač, stručni saradnik, saradnik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, a u skladu sa potrebama deteta i pedagoški asistent, odnosno lični pratilac deteta, na predlog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, kao i lice iz ustanove, odnosno škole koje učestvuje u pružanju proširene dodatne obrazovne podrške, kao i da tim za pružanje dodatne podrške učeniku u školi čini nastavnik razredne nastave, odnosno nastavnik predmetne nastave, odeljenjski starešina, stručni saradnik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, a u skladu sa potrebama učenika i pedagoški asistent, odnosno lični pratilac učenika, na predlog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, kao i lice iz ustanove, odnosno škole koje učestvuje u pružanju proširene dodatne obrazovne podrške, kao i dodavanje novog stava 10. u kome se sada navodi da izuzetno, za učenika koji obrazovanje stiče ostvarivanjem IOP-a 2, osim nastavnog programa, može da se izmeni i nastavni plan kao i da se preporuči uvođenje proširene dodatne obrazovne podrške, na osnovu mišljenja interesorne komisije za procenu potreba za dodatnom obrazovnom, zdravstvenom i socijalnom podrškom detetu i učeniku.

Članom 7. Predloga zakona vrši se dopuna člana 83. u stavu 5. gde se posle reči: „u skladu sa zakonom.“ tačka zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „osim kada je reč o učeniku za koga se pre počinjenja štete iz raspoložive pedagoške i medicinske

dokumentacije zna da ima razvojne smetnje, koje su takve prirode i stepena da bitno umanjuju ili potpuno isključuju njegovu odgovornost.

Članom 8. Predloga zakona vrši se dopuna člana 85. tako što se dodaje novi stav 8. u kome se navodi da vaspitno - disciplinski postupak se ne vodi protiv učenika za koga se pre povrede obaveze iz raspoložive pedagoške i medicinske dokumentacije zna da ima razvojne smetnje, koje su takve prirode i stepena da bitno umanjuju ili potpuno isključuju njegovu odgovornost, i u takvom slučaju primenjuju se mere pojačanog individualnog vaspitnog, savetodavnog i terapijskog rada i tretmana, kao i druge mere koje imaju za cilj da se učenik u najvećoj mogućoj meri nesmetano uključuje u sve nastavne i vannastavne aktivnosti.

Članom 9. Predloga zakona dodaje se novi član 85a u kome se navodi da roditelj, hranitelj, staratelj ili drugo lice koje obavlja ulogu roditelja se obaveštava od strane ustanove o okolnostima slučaja - incidenta u kome je učenik učestvovao bez odlaganja a najkasnije danom saznanja o tom slučaju, kao i koje su posledice za roditelja, hranitelja, staratelja ili drugo lice koje obavlja ulogu roditelja ukoliko se više puta ne odazove pozivu.

Članom 10. Predloga zakona vrši se dopuna člana 86. u stavu 1. tač. 2) i 3), gde se takođe dodaju novi st. 2, 3, 4. i 5. u kojima se između ostalog navodi kada se učeniku odlaže vaspitna mera predviđena stavom 1. kao i šta predstavlja Ugovor o ponašanju kao i ko sve potpisuje taj dokument i koje su posledice prilikom nepoštovanja pomenutog ugovora.

Članom 11. Predloga zakona dodaje se novi član 86a u kome se navodi da učenik može biti suspendovan - udaljen sa nastave, u kom vremenskom trajanju, propisano ovim zakonom, kao i ko donosi odluku o suspenziji kao i ostale mere vezane za suspenziju.

Članom 12. Predloga zakona vrši se dopuna člana 89. stav 4. gde se posle reči: „kapacitetima pruža“ dodaju reči: „osnovnu i proširenu“.

Članom 13. Predloga zakona vrši se dopuna člana 98. tako što se posle stava 2. dodaju se novi st. 3, 4. i 5. u kojima se između ostalog navodi da škola za učenike sa smetnjama u razvoju može obavljati poslove resursnog centra sa ciljem unapređivanja vaspitno - obrazovnog i obrazovno - vaspitnog rada sa decom i učenicima koji imaju smetnje u razvoju i koji pohađaju predškolske ustanove, odnosno škole na području nadležne školske uprave i osnaživanja inkluzivnog procesa, kao i šta spada u poslove škole za učenike sa smetnjama u razvoju koja deluje i kao resursni centar, kao i da uslove i bliže kriterijume za obavljanje delatnosti resursnog centra propisuje ministar posebnim pravilnikom.

Članom 14. Predloga zakona vrši se izmena člana 120. stava 6. tačke 2) koja sada navodi da savet roditelja predlaže svog predstavnika u stručni aktiv za razvojno planiranje, tim za prevenciju vršnjačkog nasilja i u druge timove ustanove.

Članom 15. Predloga zakona vrši se izmena člana 122. stav 11. koji propisuje kada i u kojim slučajevima se oduzima licenca direktoru.

Članom 16. Predloga zakona vrše se izmene i dopune člana 130. stav 14. koji propisuje koje timove u ustanovi direktor obrazuje, kao i dopuna člana dodavanjem novih st. 15, 16. i 17. u kojima se propisuje ko čini tim za prevenciju vršnjačkog nasilja, kada se biraju članovi tima, kao i kada se podnose plan i izveštaj o realizaciji planiranih aktivnosti.

Članom 17. Predloga zakona vrši se dopuna člana 164. stav 1. u tački 14) gde se posle reči: „ili drugog zaposlenog“ tačka zapeta zamenjuje zapekom i dodaju se reči: „nepostupanje ili neadekvatno postupanje u procedurama opisanim u Opštem i Posebnom Protokolu za zaštitu dece i učenika od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja.“

Članom 18. Predloga zakona vrši se dopuna člana 194. u kome se dodaje stav 2. u kome se navodi da će se novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniti roditelj, odnosno staratelj ako se ne odazove pozivima ustanove u skladu sa članom 85a stav 8. ovog zakona.

Članom 19. Predloga zakona vrši se dopuna člana 195. u kome se dodaje stav 2. u kome se navodi da će se novčanom kaznom od 30.000 do 100.000 dinara kazniti roditelj odnosno staratelj koji se ne odazove pozivu ustanove u skladu sa članom 85a stav 8. ovog zakona.

Članom 20. definiše se da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

IV. Procena finansijskih sredstva potrebnih za sprovođenje ovog zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. Analiza efekata

Usvajanje i primena predloženih rešenja doprineće suzbijanju vršnjačkog nasilja koje je poslednjih godina uzelo maha i koje se neretko završavalo tragičnim ishodom.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku se predlaže iz razloga da bi se izbegle dalje štetne posledice po celokupan sistem obrazovanja i vaspitanja u Srbiji, kao i većoj bezbednosti naše dece u školama.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O OSNOVAMA SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA, KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Pravo na besplatno obrazovanje

Član 4.

(1) U ustanovi čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave obezbeđuje se besplatno:

1) vaspitanje i obrazovanje dece u godini pred polazak u školu, u skladu sa ovim i posebnim zakonom;

2) osnovno obrazovanje i vaspitanje učenika i odraslih, u skladu sa ovim i posebnim zakonom;

3) srednje obrazovanje redovnih i vanrednih učenika, pod jednakim uslovima, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

(2) Redovan učenik jeste lice koje je u prvom razredu srednjeg obrazovanja i obrazovanja za rad mlađe od 17 godina, a vanredan učenik - lice starije od 17 godina.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, i lice mlađe od 17 godina može da stiče srednje obrazovanje ili obrazovanje za rad u svojstvu vanrednog učenika, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: ministar), i to:

1) lice koje se profesionalno bavi sportom;

2) lice čija priroda bolesti objektivno ne dozvoljava redovno pohađanje nastave;

3) u drugim opravdanim slučajevima kada objektivne okolnosti ne dozvoljavaju redovno pohađanje nastave.

(4) Izuzetno od stava 2. ovog člana, lice starije od 17 godina koje je prethodne školske godine završilo osnovnu školu u trajanju od osam godina, može u narednoj školskoj godini upisati srednju školu u svojstvu redovnog učenika.

IZUZETNO OD STAVA 2. OVOG ČLANA, LICE IZ OSETLJIVIH DRUŠTVENIH GRUPA, UKLJUČUJUĆI UČENIKA SA SMETNJAMA U RAZVOJU, MOŽE DA BUDE REDOVAN UČENIK U PRVOM RAZREDU SREDNJEG OBRAZOVANJA I AKO JE STARIJE OD 17 GODINA, A ZA LICA STARIJA OD 19 GODINA NEOPHODNA JE SAGLASNOST MINISTRA.

(5) Uzrast lica koje stiče osnovno i srednje obrazovanje po programu za odrasle, uređuje se posebnim zakonom.

(6) Lice koje je steklo srednje obrazovanje, a želi da se prekvalifikuje ili dokvalifikuje, stekne specijalističko ili majstorsko obrazovanje, plaća školarinu.

(7) Izuzetno, lica koja se iz zdravstvenih razloga prekvalifikuju ili dokvalifikuju ne plaćaju školarinu.

(8) Visinu školarine utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: Ministarstvo), prema vrstama obrazovanja i vaspitanja, s tim da se pojedini vanredni učenici - lica starija od 17 godina, usled teške materijalne i socijalne situacije, mogu osloboditi plaćanja školarine, radi postizanja pune ravnopravnosti u sticanju obrazovanja i vaspitanja.

(9) Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik deteta i učenika može da se opredeli za sticanje osnovnog obrazovanja i vaspitanja, kod kuće, uz obezbeđivanje troškova obrazovanja i vaspitanja.

Opšti principi obrazovanja i vaspitanja

Član 7.

(1) Sistem obrazovanja i vaspitanja mora da obezbedi za svu decu, učenike i odrasle:

1) jednakost i dostupnost ostvarivanja prava na obrazovanje i vaspitanje zasnovanom na socijalnoj pravdi i principu jednakih šansi bez diskriminacije;

2) usmerenost obrazovanja i vaspitanja na dete i učenika kroz raznovrsne oblike učenja, nastave i ocenjivanja kojima se izlazi u susret različitim potrebama deteta i učenika, razvija motivacija za učenje i podiže kvalitet postignuća;

3) poštovanje ljudskih prava i prava svakog deteta, učenika i odraslog i uvažavanje ljudskog dostojanstva; obrazovanje i vaspitanje u demokratski uređenoj i socijalno odgovornoj ustanovi u kojoj se neguju otvorenost, saradnja, tolerancija, svest o kulturnoj i civilizacijskoj povezanosti u svetu, posvećenost osnovnim moralnim vrednostima, vrednostima pravde, istine, solidarnosti, slobode, poštenja i odgovornosti i u kojoj je osigurano puno poštovanje prava deteta, učenika i odraslog;

4) visok kvalitet obrazovanja i vaspitanja za sve; kvalitetno i uravnoteženo obrazovanje i vaspitanje, zasnovano na tekovinama i dostignućima savremene nauke, primena dostignuća naučnih disciplina važnih za proces obrazovanja i vaspitanja i prilagođenih uzrasnim i ličnim obrazovnim potrebama svakog deteta, učenika i odraslog;

5) celoživotno učenje, koje uključuje sve oblike učenja i znači učestvovanje u različitim oblicima obrazovnih aktivnosti tokom života, sa ciljem stalnog unapređivanja potrebnih ličnih, građanskih, društvenih i radnih kompetencija;

6) obrazovanje i vaspitanje zasnovano na kompetencijama u skladu sa strateškim i funkcionalnim okvirom za planiranje i ostvarivanje procesa obrazovanja i vaspitanja, čime se stvaraju uslovi i pruža podrška za razvoj svih kompetencija;

7) profesionalnu etiku i kompetentnost koja podrazumeva visoku stručnost nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika, direktora i sekretara, stalni profesionalni razvoj i visok nivo profesionalne odgovornosti i etičnosti;

8) horizontalnu i vertikalnu prohodnost kojom se osigurava mogućnost da učenici i odrasli tokom obrazovanja promene vrstu obrazovanja (horizontalna prohodnost) i mogućnost daljeg obrazovanja i sticanja višeg nivoa obrazovanja (vertikalna prohodnost);

9) demokratski kroz uključenost svih učesnika u sistemu obrazovanja i vaspitanja u stvaranju i sprovođenju obrazovnih politika, poštujući potrebe i prava uz obaveze i odgovornosti;

10) autonomija ustanove kroz planiranje i ostvarivanje odgovarajućih aktivnosti, programa i projekata u cilju unapređivanja kvaliteta obrazovanja i vaspitanja poštujući specifičnosti ustanove i lokalne sredine.

(2) U ostvarivanju principa, posebna pažnja posvećuje se:

1) saradnji sa porodicom, uključivanjem roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika, radi uspešnog ostvarivanja postavljenih ciljeva obrazovanja i vaspitanja, lokalnom zajednicom i širom društvenom sredinom;

2) podršci prelaska deteta, odnosno učenika u sledeći nivo obrazovanja i vaspitanja i ostvarivanju kontinuiteta u obrazovanju i vaspitanju;

3) identifikaciji, praćenju i podsticanju učenika i odraslih sa izuzetnim sposobnostima (talentovani i daroviti) uz obezbeđivanje uslova da, bez obzira na sopstvene materijalne uslove imaju pristup odgovarajućim nivoima obrazovanja i vaspitanja i ustanovama;

4) mogućnosti da deca, učenici i odrasli sa smetnjama u razvoju, invaliditetom i iz osetljivih grupa, bez obzira na sopstvene materijalne uslove imaju pristup svim nivoima obrazovanja i vaspitanja u ustanovama, a lica smeštena u ustanove socijalne zaštite, deca, učenici i odrasli sa zdravstvenim problemima ostvaruju pravo

na obrazovanje za vreme smeštaja u ustanovi i tokom bolničkog i kućnog lečenja;
KAO I PRAVO DA SE OBRAZUJU KOD KUĆE IZ ZDRAVSTVENIH ILI DRUGIH OPRAVDANIH RAZLOGA;

5) smanjenju stope napuštanja sistema obrazovanja i vaspitanja, posebno lica iz socijalno ugroženih kategorija stanovništva i nerazvijenih područja, lica sa smetnjama u razvoju i invaliditetom i drugih lica sa specifičnim teškoćama u učenju i podršci njihovom ponovnom uključenju u sistem, u skladu sa principima inkluzivnog i interkulturalnog obrazovanja i vaspitanja;

6) karijernom vođenju i savetovanju zaposlenih, učenika i odraslih usmerenom ka ličnom razvoju pojedinca i napredovanju u obrazovnom i profesionalnom smislu;

7) ostvarivanju prava na obrazovanje i uključivanjem u sistem obrazovanja i vaspitanja na različitim uzrastima i nivoima, bez ugrožavanja drugih prava deteta i drugih ljudskih prava;

8) saradnji sa učenicima, radi uspešnog ostvarivanja postavljenih ciljeva obrazovanja i vaspitanja, kao i ostvarivanja odgovarajućih aktivnosti, programa i projekata u cilju unapređivanja kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Ishodi obrazovanja i vaspitanja

Član 9.

(1) Ishodi obrazovanja i vaspitanja su jasni iskazi o tome šta se od učenika očekuje da zna, razume i da je sposoban da pokaže, odnosno uradi nakon završenog odgovarajućeg nivoa obrazovanja i vaspitanja.

(2) Ishodi obrazovanja i vaspitanja su osnova za planiranje, praćenje i vrednovanje obrazovanja i vaspitanja.

(3) Ishodi obrazovanja i vaspitanja predstavljaju sposobnost učenika da:

1) izrazi i tumači ideje, misli, osećanja, činjenice i stavove u usmenoj i pisanoj formi;

2) prikuplja, analizira, organizuje i kritički procenjuje informacije;

3) koristi srpski jezik, odnosno jezik nacionalne manjine i strani jezik u zavisnosti od kulturnog nasleđa i sredine, potreba i interesovanja;

4) efikasno i kritički koristi naučna i tehnološka znanja, uz pokazivanje odgovornosti prema svom životu, životu drugih i životnoj sredini;

5) radi efikasno sa drugima kao član tima, grupe, organizacije i zajednice;

6) zna kako da uči;

7) ume da razlikuje činjenice od interpretacija;

8) primenjuje matematičko mišljenje i znanje u cilju rešavanja niza problema u svakodnevnim situacijama;

9) pouzdano, kritički i odgovorno prema sebi i drugima koristi digitalne tehnologije;

10) odgovorno i efikasno upravlja sobom i svojim aktivnostima;

11) efikasno i konstruktivno učestvuje u svim oblicima radnog i društvenog života, poštuje ljudska prava i slobode, komunicira asertivno i nenasilno posebno u rastućoj raznolikosti društava i rešavanju sukoba;

12) pokreće i spremno prihvata promene, preuzima odgovornost i ima preduzetnički pristup i jasnu orijentaciju ka ostvarivanju ciljeva i postizanju uspeha;

12A) ŠTO EFIKASNIJE KORISTE OČUVANE RAZVOJNE POTENCIJALE, UZ ODGOVARAJUĆI VASPITNO - OBRAZOVNI ODNOSNO OBRAZOVNO - VASPITNI PODSTICAJ I PODRŠKU;

13) ostvaruje ideje, planira i upravlja projektima radi postizanja ciljeva koji doprinose ličnoj afirmaciji i razvoju, društvenoj ili privrednoj aktivnosti;

14) shvata svet kao celinu povezanih sistema i prilikom rešavanja konkretnih problema razume da nisu izolovani;

15) ima svest o sopstvenoj kulturi i raznolikosti kultura, uvažava značaj kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osećanja putem različitih medija, uključujući muziku, književnost, izvođačke i vizuelne umetnosti.

(4) Ostvarivanje ishoda obrazovanja i vaspitanja obezbeđuje se ukupnim obrazovno-vaspitnim procesom na svim nivoima obrazovanja i vaspitanja, kroz sve oblike, načine i sadržaje rada.

Školska uprava

Član 31.

(1) Za obavljanje stručno-pedagoškog nadzora, spoljašnjeg vrednovanja rada ustanova, davanje podrške razvojnom planiranju i unapređivanju kvaliteta rada ustanova i obavljanje drugih poslova utvrđenih zakonom, u Ministarstvu se obrazuju organizacione jedinice za obavljanje tih poslova van sedišta Ministarstva - školske uprave, u skladu sa zakonom.

(2) Ministarstvo u okviru školske uprave:

- 1) obavlja stručno-pedagoški nadzor u ustanovama;
- 2) planira i sprovodi spoljašnje vrednovanje rada ustanova;
- 3) prati stručno usavršavanje nastavnika, vaspitača, stručnog saradnika, direktora i sekretara ustanove i daje predloge za stručno usavršavanje, a radi unapređivanja ličnog i profesionalnog razvoja zaposlenih i ukupnog rada ustanove;
- 4) daje podršku razvojnom planiranju, razvoju predškolskog, školskog i vaspitnog programa i unapređivanju kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, kao podrška samovrednovanju i sprovođenju spoljašnjeg vrednovanja;
- 5) učestvuje u pripremama plana razvoja obrazovanja i vaspitanja za područje za koje je obrazovana školska uprava i prati njegovo ostvarivanje;
- 6) obezbeđuje sve uslove da ustanove nesmetano unose, popunjavaju, ažuriraju i održavaju bazu podataka o obrazovanju i vaspitanju u okviru jedinstvenog informacionog sistema prosvete;

6A) VODI EVIDENCIJU O IZREČENIM KAZNAMA SUSPENZIJE UČENIKA I O STRUČNOM PEDAGOŠKO - PSIHOLOŠKOM RADU SA UČENIKOM ZA VREME TRAJANJA UDALJENJA SA NASTAVE;

- 7) saraduje sa svim nadležnim organima, službama i organizacijama na teritoriji za područje za koje je školska uprava obrazovana;
- 8) učestvuje u planiranju mreže ustanova;
- 9) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Školski program

Član 61.

(1) Osnovno i srednje obrazovanje i vaspitanje, specijalističko i majstorsko obrazovanje i drugi oblici stručnog obrazovanja ostvaruju se na osnovu školskog programa.

(2) Školski program donosi školski odbor, po pravilu na period od četiri godine.

(3) Školski program izrađuje se u skladu sa Nacionalnim okvirom obrazovanja i vaspitanja i sadrži:

- 1) ciljeve školskog programa;
- 2) naziv, vrstu i trajanje svih programa obrazovanja i vaspitanja koje škola ostvaruje;
- 3) jezik na kome se ostvaruje program;
- 4) način ostvarivanja školskog programa;

5) način prilagođavanja školskog programa prema nivou obrazovanja i vaspitanja;

5A) NAČIN OSTVARIVANJA PROGRAMA TOLERANCIJE ZA PREVENCIJU VRŠNJAČKOG NASILJA;

6) druga pitanja od značaja za školski program.

(4) Bliži uslovi za izradu školskog programa uređuju se posebnim zakonom.

Individualni obrazovni plan

Član 76.

(1) Detetu i učeniku i odraslom kome je usled socijalne uskraćenosti, smetnji u razvoju, invaliditeta, teškoća u učenju, rizika od ranog napuštanja školovanja i drugih razloga potrebna dodatna podrška u obrazovanju i vaspitanju, ustanova obezbeđuje otklanjanje fizičkih i komunikacijskih prepreka, prilagođavanje načina ostvarivanja školskog programa i izradu, donošenje i ostvarivanje individualnog obrazovnog plana.

(2) Učeniku koji postiže rezultate koji prevazilaze očekivani nivo obrazovnih postignuća, ustanova obezbeđuje prilagođavanje načina ostvarivanja školskog programa i izradu, donošenje i ostvarivanje individualnog obrazovnog plana.

(3) Individualni obrazovni plan (u daljem tekstu: IOP) je poseban akt, koji ima za cilj optimalni razvoj deteta i učenika i ostvarivanje ishoda obrazovanja i vaspitanja, u skladu sa propisanim ciljevima i principima, odnosno zadovoljavanja obrazovno-vaspitnih potreba deteta i učenika.

(4) IOP izrađuje tim za dodatnu podršku detetu, odnosno učeniku na osnovu prethodno ostvarenih, evidentiranih i vrednovanih mera individualizacije i izrađenog pedagoškog profila deteta, učenika i odraslog, a ostvaruje se nakon saglasnosti roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

(5) Ukoliko roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, neopravdano odbije učešće u izradi ili davanje saglasnosti na IOP, ustanova je dužna da o tome obavesti nadležnu ustanovu socijalne zaštite u cilju zaštite najboljeg interesa deteta, odnosno učenika.

(6) Vrste IOP-a jesu:

1) IOP1 - prilagođavanje načina rada i uslova u kojima se izvodi obrazovno-vaspitni rad; učenje jezika na kome se odvija obrazovno-vaspitni rad;

2) IOP2 - prilagođavanje ciljeva sadržaja i načina ostvarivanja programa nastave i učenja i ishoda obrazovno-vaspitnog rada;

3) IOP3 - proširivanje i produbljivanje sadržaja obrazovno-vaspitnog rada za učenika sa izuzetnim sposobnostima.

(7) IOP donosi pedagoški kolegijum ustanove na predlog tima za inkluzivno obrazovanje, odnosno tima za pružanje dodatne podrške detetu i učeniku.

~~(8) Tim za pružanje dodatne podrške detetu u predškolskoj ustanovi čine vaspitač, stručni saradnik, saradnik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, a u skladu sa potrebama deteta i pedagoški asistent, odnosno lični pratilac deteta, na predlog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.~~

~~(9) Tim za pružanje dodatne podrške učeniku u školi čini nastavnik razredne nastave, odnosno nastavnik predmetne nastave, odeljenjski starešina, stručni saradnik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik, a u skladu sa potrebama učenika i pedagoški asistent, odnosno lični pratilac učenika, na predlog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.~~

TIM ZA PRUŽANJE DODATNE PODRŠKE DETETU U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI ČINE VASPITAČ, STRUČNI SARADNIK, SARADNIK, RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK, A U SKLADU SA POTREBAMA DETETA I PEDAGOŠKI ASISTENT, ODNOSNO LIČNI PRATILAC DETETA, NA PREDLOG RODITELJA, ODNOSNO DRUGOG ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, KAO

I LICE IZ USTANOVE, ODNOSNO ŠKOLE KOJE UČESTVUJE U PRUŽANJU PROŠIRENE DODATNE OBRAZOVNE PODRŠKE.

TIM ZA PRUŽANJE DODATNE PODRŠKE UČENIKU U ŠKOLI ČINI NASTAVNIK RAZREDNE NASTAVE, ODNOSNO NASTAVNIK PREDMETNE NASTAVE, ODELJENJSKI STAREŠINA, STRUČNI SARADNIK, RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK, A U SKLADU SA POTREBAMA UČENIKA I PEDAGOŠKI ASISTENT, ODNOSNO LIČNI PRATILAC UČENIKA, NA PREDLOG RODITELJA, ODNOSNO DRUGOG ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, KAO I LICE IZ USTANOVE, ODNOSNO ŠKOLE KOJE UČESTVUJE U PRUŽANJU PROŠIRENE DODATNE OBRAZOVNE PODRŠKE.

IZUZETNO, ZA UČENIKA KOJI OBRAZOVANJE STIČE OSTVARIVANJEM IOP-A 2, OSIM NASTAVNOG PROGRAMA, MOŽE DA SE IZMENI I NASTAVNI PLAN KAO I DA SE PREPORUČI UVOĐENJE PROŠIRENE DODATNE OBRAZOVNE PODRŠKE, NA OSNOVU MIŠLJENJA INTERRESORNE KOMISIJE ZA PROCENU POTREBA ZA DODATNOM OBRAZOVNOM, ZDRAVSTVENOM I SOCIJALNOM PODRŠKOM DETETU I UČENIKU.

(10) Donošenju IOP-a 2 prethodi donošenje, primena i vrednovanje IOP-a 1, a obavezno je pribavljanje mišljenja interresorne komisije za procenu potreba za dodatnom obrazovnom, zdravstvenom i socijalnom podrškom detetu i učeniku.

(11) Mišljenje interresorne komisije za procenu potreba za dodatnom obrazovnom, zdravstvenom i socijalnom podrškom detetu i učeniku, može da predvidi i izmenu plana nastave i učenja.

(12) U prvoj godini rada po IOP-u, IOP se vrednuje tromesečno, a u svakoj narednoj godini dva puta u toku radne, odnosno školske godine.

(13) Sprovedenje IOP-a prati Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom.

(14) Bliže uputstvo za ostvarivanje IOP-a, njegovu primenu i vrednovanje donosi ministar.

Odgovornost učenika

Član 83.

(1) Prema učeniku koji vrši povredu pravila ponašanja u školi ili ne poštuje odluke direktora i organa škole, neopravdano izostane sa nastave pet časova, odnosno koji svojim ponašanjem ugrožava druge u ostvarivanju njihovih prava, škola će uz učešće roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, pojačati vaspitni rad aktivnostima: u okviru odeljenjske zajednice, stručnim radom odeljenjskog starešine, pedagoga, psihologa, posebnih timova, a kada je to neophodno da sarađuje sa odgovarajućim ustanovama socijalne, odnosno zdravstvene zaštite sa ciljem definisanja i pružanja podrške učeniku u vezi sa promenom njegovog ponašanja.

(2) Učenik može da odgovara za lakšu povredu obaveze utvrđenu opštim aktom škole, za težu povredu obaveze koja je u vreme izvršenja bila propisana ovim zakonom i za povredu zabrane iz čl. 110-112. ovog zakona.

(3) Teže povrede obaveza učenika su:

1) uništenje, oštećenje, skrivanje, iznošenje, prepravka ili dopisivanje podataka u evidenciji koju vodi škola ili druga organizacija, odnosno organ;

2) prepravka ili dopisivanje podataka u javnoj ispravi koju izdaje škola ili organ, odnosno ispravi koju izda druga organizacija;

3) uništenje ili krađa imovine škole, privrednog društva, preduzetnika, učenika ili zaposlenog;

4) posedovanje, podstrekavanje, pomaganje, davanje drugom učeniku i upotreba alkohola, duvana, narkotičkog sredstva ili psihoaktivne supstance;

5) unošenje u školu ili drugu organizaciju oružja, pirotehničkog sredstva ili drugog predmeta kojim može da ugrozi ili povredi drugo lice;

6) ponašanje učenika kojim ugrožava vlastitu bezbednost ili bezbednost drugih učenika, nastavnika i zaposlenih u školi, u školskim i drugim aktivnostima koje

se ostvaruju van škole, a koje škola organizuje i koje dovodi do njihovog fizičkog i psihičkog povređivanja;

7) upotreba mobilnog telefona, elektronskog uređaja i drugog sredstva u svrhe kojima se ugrožavaju prava drugih ili u svrhe prevare u postupku ocenjivanja;

8) neopravdano izostajanje sa nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada više od 25 časova u toku školske godine, od čega više od 15 časova nakon pismenog obaveštavanja roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika od strane škole;

9) učestalo činjenje lakših povreda obaveza u toku školske godine, pod uslovom da su preduzete neophodne mere iz stava 1. ovog člana radi korekcije ponašanja učenika.

(4) Za povrede iz stava 3. tač. 8) i 9) ovog člana obavezna je postupnost u izricanju mera.

(5) Učenik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik odgovara za materijalnu štetu koju učenik nanese školi, namerno ili iz krajnje nepažnje, u skladu sa zakonom–, **OSIM KADA JE REČ O UČENIKU ZA KOGA SE PRE POČINJENJA ŠTETE IZ RASPOLOŽIVE PEDAGOŠKE I MEDICINSKE DOKUMENTACIJE ZNA DA IMA RAZVOJNE SMETNJE, KOJE SU TAKVE PRIRODE I STEPENA DA BITNO UMANJUJU ILI POTPUNO ISKLJUČUJU NJEGOVU ODGOVORNOST.**

Vaspitno-disciplinski postupak

Član 85.

(1) Za teže povrede obaveza učenika i za povrede zabrane iz čl. 110-112. ovog zakona škola vodi vaspitno-disciplinski postupak o kojem obaveštava roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika.

(2) Direktor, u roku od 30 dana od dana učinjene povrede iz stava 1. ovog člana, zaključkom pokreće vaspitno-disciplinski postupak, vodi ga i okončava rešenjem i o tome odmah, a najkasnije narednog radnog dana obaveštava roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

(3) U vaspitno-disciplinskom postupku učenik, uz prisustvo roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, kao i svi ostali učesnici i svedoci moraju biti saslušani i dati pisanu izjavu.

(4) Ukoliko se roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika, koji je uredno obavešten, ne odazove da prisustvuje vaspitno-disciplinskom postupku, direktor škole postavlja odmah, a najkasnije narednog radnog dana psihologa, odnosno pedagoga ustanove da u ovom postupku zastupa interese učenika, o čemu odmah obaveštava centar za socijalni rad.

(5) Vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu težu povredu obaveze učenika, pokreće se najkasnije u roku od osam dana od dana saznanja.

(6) Vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu povredu zabrane iz čl. 110-112. ovog zakona pokreće se odmah, a najkasnije u roku od dva dana od dana saznanja.

(7) Vaspitno-disciplinski postupak okončava se, nakon vođenja pojačanog vaspitnog rada sa učenikom, donošenjem rešenja u roku od 30 dana od dana pokretanja.

VASPITNO - DISCIPLINSKI POSTUPAK SE NE VODI PROTIV UČENIKA ZA KOGA SE PRE POVREDE OBAVEZE IZ RASPOLOŽIVE PEDAGOŠKE I MEDICINSKE DOKUMENTACIJE ZNA DA IMA RAZVOJNE SMETNJE, KOJE SU TAKVE PRIRODE I STEPENA DA BITNO UMANJUJU ILI POTPUNO ISKLJUČUJU NJEGOVU ODGOVORNOST, I U TAKVOM SLUČAJU PRIMENJUJU SE MERE POJAČANOG INDIVIDUALNOG VASPITNOG, SAVETODAVNOG I TERAPIJSKOG RADA I TRETMANA, KAO I DRUGE MERE KOJE IMAJU ZA CILJ DA SE UČENIK U NAJVEĆOJ MOGUĆOJ MERI NESMETANO UKLJUČUJE U SVE NASTAVNE I VANNASTAVNE AKTIVNOSTI.

(8) Pre donošenja rešenja moraju se utvrditi sve činjenice koje su od značaja za odlučivanje.

(9) Ukoliko se u toku trajanja vaspitno-disciplinskog postupka učenik ispiše iz škole, škola je u obavezi da u ispisnicu unese napomenu da je protiv navedenog učenika pokrenut vaspitno-disciplinski postupak.

ČLAN 85A

RODITELJ, HRANITELJ, STARATELJ ILI DRUGO LICE KOJE OBAVLJA ULOGU RODITELJA SE OBAVEŠTAVA OD STRANE USTANOVE O OKOLNOSTIMA SLUČAJA - INCIDENTA U KOME JE UČENIK UČESTVOVAO BEZ ODLAGANJA A NAJKASNIJE DANOM SAZNAJANJA O TOM SLUČAJU.

SVAKI POZIV SE UPUĆUJE OBAVEZNO I PISMENIM PUTEM PREPORUČENOM POŠILJKOM U VIDU OBAVEŠTENJA, KOJI SADRŽI OSNOVNE PODATKE O SAMOM DOGAĐAJU.

PRVI POZIV UPUĆUJE NASTAVNIK RAZREDNE NASTAVE ILI RAZREDNI STAREŠINA.

AKO NEMA ODGOVORA NAKON PET RADNIH DANA, RODITELJU, HRANITELJU, STARATELJU ILI DRUGOM LICU KOJE OBAVLJA ULOGU RODITELJA SE UPUĆUJE NOVI POZIV - OBAVEŠTENJE, KOJI POTPIŠUJE STRUČNA SLUŽBA USTANOVE, SA NAVOĐENJEM I DANA PRVOG POZIVA NA KOJI NIJE ODGOVORENO.

TREĆI POZIV NAKON NOVIH PET RADNIH DANA MOŽE UPUTITI DIREKTOR USTANOVE SA OBAVEŠTENJEM RODITELJU, HRANITELJU, STARATELJU ILI DRUGOM LICU KOJE OBAVLJA ULOGU RODITELJA, DA ĆE O OKOLNOSTIMA SLUČAJA I NEODAZIVANJU BITI OBAVEŠTEN I ORGAN STARATELJSTVA.

AKO I NAKON TREĆEG POZIVA IZOSTANE KOMUNIKACIJA SA RODITELJIMA, HRANITELJEM, STARATELJEM ILI DRUGIM LICEM KOJE OBAVLJA ULOGU RODITELJA UČENIKA, DIREKTOR PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI OBAVEŠTAVA O SLUČAJU ORGAN STARATELJSTVA, VODEĆI OVAJ SLUČAJ KAO ZANEMARIVANJE DETETA.

NASTUPANJE NEPREDVIĐENIH OKOLNOSTI NA KOJE RODITELJ NIJE MOGAO DA UTIČE NI ULAGANJEM SVOJE DUŽNE PAŽNJE (BOLEST, NEZGODA I DR), MOGU OPRAVDATI NJEGOVO NEODAZIVANJE POZIVIMA USTANOVE AKO SU DOSTAVLJENI BLAGOVREMENO.

U SLUČAJU TEŽEG PREKRŠAJA DISCIPLINE ILI INCIDENTA KOJI SE KVALIFIKUJE KAO TREĆI STEPEN NASILJA, U SKLADU SA OPŠTIM I POSEBNIM PROTOKOLOM O ZAŠTITI DECE I UČENIKA OD NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA, POZIV RODITELJU UPUĆUJE DIREKTOR USTANOVE.

Vaspitne i vaspitno-disciplinske mere i pravna zaštita učenika

Član 86.

(1) Za povredu obaveze, odnosno zabrane propisane ovim zakonom, mogu da se izreknu mere, i to:

1) za lakšu povredu obaveza učenika, vaspitna mera - opomena, ukor odeljenjskog starešine ili ukor odeljenjskog veća, na osnovu izjašnjavanja nastavnika koji ostvaruju nastavu u odeljenju učenika, u skladu sa opštim aktom škole;

2) za težu povredu obaveza učenika, vaspitno-disciplinska mera - ukor direktora i ukor nastavničkog veća, a za učenika srednje škole i isključenje učenika iz škole, odnosno škole sa domom;—, **SUSPENZIJA UČENIKA, ODNOSNO UDALJAVANJE SA NASTAVE U TRAJANJU OD 15 DANA;**

3) za učinjenu povredu zabrane iz čl. 110-112. ovog zakona, vaspitno-disciplinska mera:

(1) ukor direktora ili ukor nastavničkog veća;

(2) premeštaj učenika od petog do osmog razreda u drugu osnovnu školu na osnovu odluke nastavničkog veća, uz saglasnost škole u koju prelazi, **PREMEŠTAJ UČENIKA BEZ OBZIRA NA RAZRED U DRUGU OSNOVNU ŠKOLU, AKO JE UČENIK PO OSNOVU SUSPENZIJE BIO SUSPENDOVAN 30 RADNIH DANA, BEZ SAGLASNOSTI RODITELJA**, a uz obaveštavanje roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika;

(3) za učenika srednje škole - isključenje učenika iz škole, odnosno škole sa domom.

UČENIKU SE ODLAŽE PRIMENA VASPITNIH MERA PREDVIĐENIH U STAVU 1. OVOG ČLANA, ZA LAKŠE POVREDE OBAVEZA UČENIKA, AKO UZ SAGLASNOST RODITELJA, UZ POMOĆ I PODRŠKU STRUČNE SLUŽBE USTANOVE, SA USTANOVOM ZAKLJUČI UGOVOR O PONAŠANJU.

UGOVOR O PONAŠANJU PREDSTAVLJA PISANI DOKUMENT, SLOBODNE FORME, KOJIM SE UČENIK OBAVEZUJE DA ĆE UZ POMOĆ RODITELJA, NASTAVNIKA I STRUČNE SLUŽBE, KAO I SVOJE VRŠNJAČKE GRUPE KORIGOVATI SVOJE PONAŠANJE U ODREĐENOM VREMENSKOM PERIODU (DA NEĆE VIŠE BEŽATI SA ČASOVA, DA ĆE POŠTOVATI PRAVILA PONAŠANJA U ŠKOLI, DA ĆE POŠTOVATI NASTAVNIKE I DRUGE ZAPOSLENE U ŠKOLI I SL).

UGOVOR POTPISUJU RODITELJ, STARATELJ, HRANITELJ ILI DRUGO LICE KOJE OBAVLJA ULOGU RODITELJA (VASPITAČI DR.), SAM UČENIK, PREDSTAVNIK STRUČNE SLUŽBE USTANOVE, A PO POTREBI I DIREKTOR, NADLEŽNO LICE ZA TAJ SLUČAJ (AKO SE UČENIK NALAZI U NADLEŽNOSTI ORGANA STARATELJSTVA KAO LICE BEZ RODITELJSKOG STARANJA) I DRUGA LICA RELEVANTNA ZA PRAĆENJE NJEGOVOG DALJEG RAZVOJA I RADA.

NEPOŠTOVANJE ODREĐABA UGOVORA O PONAŠANJU, NAKON PROTEKA VREMENA PREDVIĐENOG U UGOVORU, POVLAČI ZA SOBOM PRIMENU ODLOŽENE A VEĆ PREDVIĐENE VASPITNE MERE, AKO SE OCENI DA JE TO CELISHODNO.

(2) Vaspitna mera izriče se učeniku za lakšu povredu obaveze iz stava 1. tačka 1) ovog člana, bez vođenja vaspitno-disciplinskog postupka.

(3) Mera iz stava 1. ovog člana može da se izrekne učeniku ako je škola prethodno preduzela neophodne aktivnosti iz člana 83. stav 1. ovog zakona.

(4) Kada preduzete neophodne aktivnosti dovedu do pozitivne promene ponašanja učenika, obustaviće se postupak, osim ako je učinjenom povredom zabrane iz čl. 110-112. ovog zakona ozbiljno ugrožen integritet drugog lica.

(5) Mera iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana izriče se učeniku nakon sprovedenog vaspitno-disciplinskog postupka i utvrđene odgovornosti.

(6) Škola, uporedo sa izricanjem vaspitne, odnosno vaspitno-disciplinske mere iz stava 1. ovog člana, određuje učeniku i obavezu obavljanja društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada, koji se odvija u prostorijama škole ili van prostorija škole pod nadzorom nastavnika, odnosno stručnog saradnika.

(7) Društveno-koristan, odnosno humanitarni rad iz stava 6. ovog člana, škola određuje učeniku u skladu sa težinom učinjene povrede, vodeći računa o psihofizičkoj i zdravstvenoj sposobnosti, uzrastu i dostojanstvu učenika, o čemu je dužna da odmah obavesti roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

(8) Vaspitna i vaspitno-disciplinska mera izriču se u školskoj godini u kojoj je učinjena povreda obaveze učenika.

(9) Kada maloletan učenik izvrši povredu obaveze, odnosno zabrane iz čl. 110-112. ovog zakona, škola odmah, a najkasnije narednog radnog dana obaveštava

roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika i uključuje ga u odgovarajući postupak.

(10) Nastavničko veće donosi odluku o vaspitno-disciplinskoj meri isključenja učenika iz srednje škole, a direktor rešenje o isključenju učenika iz škole.

(11) Učenik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik ima pravo da podnese žalbu školskom odboru na izrečenu vaspitno-disciplinsku meru za izvršenu težu povredu obaveze učenika ili za povredu zabrane iz čl. 110-112. ovog zakona, u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja o utvrđenoj odgovornosti i izrečenoj meri.

(12) Školski odbor rešava po žalbi iz stava 11. ovog člana u roku od 15 dana od dana dostavljanja žalbe od strane učenika, roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

(13) Žalba odlaže izvršenje rešenja direktora.

(14) Protiv drugostepenog rešenja o izrečenoj meri isključenja učenika iz srednje škole ili škole sa domom, učenik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik ima pravo na sudsku zaštitu u upravnom sporu.

(15) Bliže uslove o načinu, sadržaju, dužini, mestu i vremenu obavljanja i drugim pitanjima od značaja za obavljanje društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada iz stava 6. ovog člana, propisuje ministar.

ČLAN 86A

UČENIK MOŽE BITI SUSPENDOVAN - UDALJEN SA NASTAVE, U ODREĐENOM VREMENSKOM TRAJANJU, PROPISANO OVIM ZAKONOM.

ODLUKU O SUSPENZIJI DONOSI DIREKTOR NA OSNOVU PREPORUKE TIMA ZA ZAŠTITU DECE OD NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA A NAKON SPROVEDENOG VASPITNO - DISCIPLINSKOG POSTUPKA. DIREKTOR MOŽE DONETI ODLUKU O UDALJENJU UČENIKA I BEZ PREPORUKE NAVEDENOG TIMA, AKO OKOLNOSTI SLUČAJA TO ZAHTEVAJU, A POSEBNO AKO DALJE ODLAGANJE MOŽE DOVESTI DO DALJE ILI VEĆE ŠTETE, OPASNOSTI ILI RIZIKA PO BEZBEDNOST DRUGIH UČENIKA.

O ODLUCI, A POSEBNO O VREMENU POČETKA I ZAVRŠETKA KAZNE SUSPENZIJE SE OBAVEŠTAVA NADLEŽNA ŠKOLSKA UPRAVA.

OBRAZAC ODLUKE O SUSPENZIJI PROPISUJE NADLEŽNO MINISTARSTVO.

SUSPENZIJA SE IZRIČE U SLUČAJU TEŽIH POVREDA OBAVEZA UČENIKA, PONAVLJANJA TEŽIH POVREDA DISCIPLINE UČENIKA, KAO I ZA UČINJENU POVREDU ZABRANE IZ ČL. 44. I 45. OVOG ZAKONA, KAO I U SVAKOJ DRUGOJ SITUACIJI KADA PRISUSTVO UČENIKA PREDSTAVLJA BEZBEDNOSNI ILI PSIHOLOŠKI RIZIK PO DRUGE UČENIKE.

PRVA SUSPENZIJA MOŽE BITI ODREĐENA U TRAJANJU OD NAJMANJE TRI RADNA DANA, A NAJVIŠE PET RADNIH DANA.

SVAKA NAREDNA SUSPENZIJA MOŽE IZNOSITI DO PET RADNIH DANA, PRI ČEMU SE BAGO VREMENO O PRODUŽAVANJU SUSPENZIJE OBAVEŠTAVA NADLEŽNA ŠKOLSKA UPRAVA, PRI ČEMU UČENIK MOŽE BITI SUSPENDOVAN NAJVIŠE 45 RADNIH DANA U TOKU ŠKOLSKE GODINE, NAKON ČEGA SE UPUĆUJE NA RAZREDNI ISPIT.

STRUČNA SLUŽBA USTANOVE IZRAĐUJE PROGRAM RADA SA UČENIKOM KOJI JE UDALJEN SA NASTAVE, KOJI ĆE SE ODVIJATI U TOKU NJEGOVOG ODSUSTVA SA NASTAVE.

PO POVRATKU UČENIKA U VASPITNO OBRAZOVNU USTANOVU, ZA NJEGA SE SAČINJAVA POSEBAN PROGRAM REINTEGRACIJE I NADOKNADE.

RODITELJ, HRANITELJ, STARATELJ ILI DRUGO LICE KOJE OBAVLJA ULOGU RODITELJA JE DUŽNO DA SE IZJASNI U SLUČAJU DA SE UČENIK NE

VRATI NAKON ISTEKA KAZNE SUSPENZIJE U USTANOVU, U ROKU OD DVA DANA OD POSLEDNJEG DANA SUSPENZIJE.

NEIZJAŠNJAVANJE RODITELJA POVLAČI ZA SOBOM OBAVEŠTAVANJE ORGANA STARATELJSTVA, OD STRANE USTANOVE.

UČENIK KOJI SAKUPI 30 DANA PO OSNOVU UDALJAVANJA SA NASTAVE , PREBACUJE SE U DRUGU ŠKOLU PO SILI ZAKONA, BEZ SAGLASNOSTI RODITELJA.

USTANOVA JE DUŽNA DA OBAVESTI ORGAN STARATELJSTVA, KADA UČENIK NAVRŠI 30 DANA SUSPENZIJE. USTANOVA MOŽE OBAVESTITI ORGAN STARATELJSTVA I RANIJE, AKO SMATRA DA BI DALJE ODLAGANJE PREDSTAVLJALO OPASNOST ILI RIZIK PO DRUGE UČENIKE ILI TOG UČENIKA. ORGAN STARATELJSTVA, UZ SARADNJU RODITELJA I USTANOVE U OBE NAVEDENE SITUACIJE, IZRAĐUJE INDIVIDUALNI PLAN RADA ZA TOG UČENIKA.

Delatnost ustanove

Član 89.

(1) Delatnost obrazovanja i vaspitanja obavljaju:

1) u predškolskom vaspitanju i obrazovanju - predškolska ustanova;
2) u osnovnom obrazovanju i vaspitanju - osnovna škola, osnovna muzička škola, osnovna baletska škola, osnovna škola za obrazovanje odraslih i osnovna škola za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom;

3) u srednjem obrazovanju i vaspitanju - gimnazija, stručna škola, srednja umetnička škola, mešovita škola i srednja škola za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom;

4) obrazovno-vaspitni centar je ustanova u kojoj se ostvaruje više programa različitih nivoa obrazovanja i vaspitanja ili više različitih područja rada.

(2) Osnovna škola može da ostvaruje pripremni predškolski program.

(3) Škola može da obezbeđuje smeštaj i ishranu učenika (u daljem tekstu: škola sa domom).

(4) Škola za učenike i odrasle sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, kao i ustanova koja ima decu i učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, dužna je da u skladu sa raspoloživim kapacitetima pruža **OSNOVNU I PROŠIRENU** dodatnu podršku u obrazovanju dece, učenika i odraslih sa smetnjama u razvoju i invaliditetom u vaspitnoj grupi, odnosno drugoj školi i porodici, u skladu s kriterijumima i standardima koje propisuje ministar.

(5) Ustanova od posebnog interesa za Republiku Srbiju, u smislu ovog zakona, jeste ustanova koja je od posebnog kulturnog, prosvetnog ili istorijskog značaja za Republiku Srbiju.

(6) Vlada određuje ustanove od posebnog interesa za Republiku Srbiju.

Proširena delatnost ustanove

Član 98.

(1) Ustanova koja ima rešenje o verifikaciji može da obavlja i drugu delatnost kojom se unapređuje i doprinosi kvalitetnijem i racionalnijem obavljanju obrazovanja i vaspitanja (u daljem tekstu: proširena delatnost) pod uslovom da se njome ne ometa obavljanje delatnosti obrazovanja i vaspitanja.

(2) Proširena delatnost ustanove može da bude pružanje usluga, proizvodnja, prodaja i druga delatnost, u skladu sa propisima kojima se uređuje klasifikacija delatnosti.

ŠKOLA ZA UČENIKE SA SMETNJAMA U RAZVOJU MOŽE OBAVLJATI POSLOVE RESURSNOG CENTRA SA CILJEM UNAPREĐIVANJA VASPITNO - OBRAZOVNOG I OBRAZOVNO - VASPITNOG RADA SA DECOM I UČENICIMA KOJI IMAJU SMETNJE U RAZVOJU I KOJI POHAĐAJU PREDŠKOLSKE USTANOVE, ODNOSNO ŠKOLE NA PODRUČJU NADLEŽNE ŠKOLSKE UPRAVE I OSNAŽIVANJA INKLUZIVNOG PROCESA.

U POSLOVE ŠKOLE ZA UČENIKE SA SMETNJAMA U RAZVOJU KOJA DELUJE I KAO RESURSNI CENTAR SPADAJU: PRUŽANJE PROŠIRENE DODATNE OBRAZOVNE PODRŠKE DECI I UČENICIMA SA SMETNJAMA U RAZVOJU IZ DRUGIH ŠKOLA, PRVENSTVENO U OKVIRU ŠKOLA KOJE ONI POHAĐAJU; PREVENCIJA SEKUNDARNIH SMETNJI I DRUGIH NEŽELJENIH POSLEDICA PRIMARNIH RAZVOJNIH SMETNJI KOD DECE I UČENIKA; JAČANJE KAPACITETA PORODICA DECE I UČENIKA SA SMETNJAMA U RAZVOJU ZA PRUŽANJE OBRAZOVNE PODRŠKE KOD KUĆE; SAVETODAVNO-INSTRUKTIVNI RAD S VASPITAČIMA, NASTAVNICIMA I STRUČNIM SARADNICIMA ŠKOLA KOJE POHAĐAJU DECA I UČENICI SA SMETNJAMA U RAZVOJU U CILJU UNAPREĐIVANJA OSNOVNE DODATNE OBRAZOVNE PODRŠKE KOJA SE REALIZUJE U TIM ŠKOLAMA; STRUČNO USAVRŠAVANJE VASPITAČA, NASTAVNIKA I STRUČNIH SARADNIKA DRUGIH ŠKOLA U OBLASTI OBRAZOVANJA I VASPITANJA UČENIKA SA SMETNJAMA U RAZVOJU; EDUKACIJA OSTALIH UČENIKA IZ DRUGIH ŠKOLA U CILJU UNAPREĐIVANJA INKLUZIVNOG OBRAZOVANJA; ANALITIČKO-ISTRAŽIVAČKI RAD; IZRADA, RAZVOJ I PRIMENA DIDAKTIČKOG MATERIJALA, UČILA I DRUGIH NASTAVNIH SREDSTAVA (SOFTVERA, ASISTIVNE TEHNOLOGIJE I SL.); RAZVOJ I PRIMENA UNIVERZALNOG DIZAJNA U OBRAZOVANJU UČENIKA SA SMETNJAMA U RAZVOJU; SARADNJA SA UDRUŽENJIMA I ORGANIZACIJAMA OSOBA SA INVALIDITETOM NA ZAJEDNIČKIM PROJEKTIMA I AKCIJAMA; SARADNJA SA LOKALNOM SAMOUPRAVOM U CILJU POBOLJŠANJA POLOŽAJA DECE I UČENIKA SA SMETNJAMA U RAZVOJU I ZADOVOLJAVANJA NJIHOVIH OBRAZOVNIH I SOCIJALNIH POTREBA.

USLOVE I BLIŽE KRITERIJUME ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI RESURSNOG CENTRA PROPISUJE MINISTAR POSEBNIM PRAVILNIKOM.

(3) Nije dozvoljeno da škola uz novčanu naknadu organizuje pripremnu nastavu radi upisa u tu školu.

(4) Škola može da ostvaruje programe obuka, stručnog osposobljavanja i druge aktivnosti obrazovanja odraslih ukoliko stekne status javno priznatog organizatora aktivnosti obrazovanja odraslih, u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

(5) Ostvarivanje proširene delatnosti ustanove planira se godišnjim planom rada.

(6) Odluku o proširenoj delatnosti donosi organ upravljanja ustanove, uz saglasnost Ministarstva.

(7) Odluka o proširenoj delatnosti javne ustanove sadrži plan prihoda i izdataka za obavljanje te delatnosti, način angažovanja učenika, odraslih i zaposlenih i način raspolaganja i plan korišćenja ostvarenih sredstava, u skladu sa propisima koji regulišu budžetski sistem.

(8) Sastavni deo odluke o proširenoj delatnosti su: šifra delatnosti, elaborat o ostvarivanju delatnosti, dokazi o ispunjenosti posebnih uslova za obavljanje delatnosti pribavljenih od nadležnih organa, mišljenje saveta roditelja i odgovarajućeg stručnog organa ustanove.

(9) Zahtev za davanje saglasnosti za proširenu delatnost ustanova podnosi Ministarstvu. Uz zahtev se dostavlja odluka iz stava 6. ovog člana i rešenje o verifikaciji osnovne delatnosti.

(10) Zaposleni u ustanovi mogu da se angažuju u ostvarivanju proširene delatnosti i u okviru drugih oblika rada sa učenicima, ako se njihovim angažovanjem ne ometa ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada.

(11) Škola može, osim zaposlenih, da angažuje druge saradnike za potrebe obavljanja proširene delatnosti, koji će se finansirati iz sopstvenih prihoda škole, u skladu sa zakonom.

(12) Učenici mogu da se angažuju samo u okviru nastave, vannastavnih aktivnosti i obrazovno-vaspitnog procesa sa ciljem podsticanja njihovog pozitivnog odnosa prema radu, profesionalne orijentacije, razvijanja svesti o odgovornosti za preuzete obaveze, razvoj preduzimljivosti i orijentacije ka preduzetništvu, odgovoran odnos ka okolini, kao i razvoja pozitivnog odnosa prema timskom radu, u skladu sa Ustavom, potvrđenim međunarodnim konvencijama, poveljama, sporazumima i zakonom.

(13) Učenici mlađi od 15 godina ne mogu da se angažuju u proširenoj delatnosti ustanove, a učenici stariji od 15 i mlađi od 18 godina mogu se angažovati u skladu sa propisima u oblasti rada.

Savet roditelja

Član 120.

(1) Ustanova ima savet roditelja, osim škole za obrazovanje odraslih.

(2) U savet roditelja škole bira se po jedan predstavnik roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika svakog odeljenja, odnosno vaspitne grupe, ako škola ostvaruje pripremni predškolski program.

(3) U ustanovi u kojoj stiču obrazovanje pripadnici nacionalne manjine u savetu roditelja srazmerno su zastupljeni roditelji, odnosno drugi zakonski zastupnici dece, odnosno učenika pripadnika nacionalne manjine.

(4) U ustanovi u kojoj stiču obrazovanje deca i učenici sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, član saveta roditelja je i predstavnik roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika dece, odnosno učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

(5) Predstavnici saveta roditelja biraju se svake školske godine.

(6) Savet roditelja:

1) predlaže predstavnike roditelja, odnosno drugih zakonskih zastupnika dece, odnosno učenika u organu upravljanja;

~~2) predlaže svog predstavnika u sve obavezne timove ustanove;~~

2) PREDLAŽE SVOG PREDSTAVNIKA U STRUČNI AKTIV ZA RAZVOJNO PLANIRANJE, TIM ZA PREVENCIJU VRŠNJAČKOG NASILJA I U DRUGE TIMOVE USTANOVE;

3) učestvuje u predlaganju izbornih sadržaja i u postupku izbora udžbenika;

4) razmatra predlog školskog programa, razvojnog plana, godišnjeg plana rada;

5) razmatra izveštaje o ostvarivanju programa obrazovanja i vaspitanja, razvojnog plana i godišnjeg plana škole, spoljašnjem vrednovanju, samovrednovanju, završnom ispitu, rezultatima nacionalnog i međunarodnog testiranja i sprovođenje mera za obezbeđivanje i unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada;

6) razmatra namenu korišćenja sredstava od donacija i od proširene delatnosti ustanove;

7) predlaže organu upravljanja namenu korišćenja sredstava ostvarenih radom učeničke zadruge i prikupljenih od roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika;

8) razmatra i prati uslove za rad ustanove, uslove za odrastanje i učenje, bezbednost i zaštitu dece i učenika;

9) učestvuje u postupku propisivanja mera iz člana 108. ovog zakona;

10) daje saglasnost na program i organizovanje ekskurzije, odnosno programe nastave u prirodi i razmatra izveštaj o njihovom ostvarivanju;

11) predlaže predstavnika i njegovog zamenika za opštinski savet roditelja;

12) razmatra i druga pitanja utvrđena statutom.

(7) Savet roditelja svoje predloge, pitanja i stavove upućuje organu upravljanja, direktoru, stručnim organima ustanove i učeničkom parlamentu.

(8) Način izbora saveta roditelja ustanove uređuje se statutom ustanove, a rad poslovnikom saveta.

Direktor ustanove

Član 122.

(1) Direktor rukovodi radom ustanove.

(2) Direktor ustanove može da bude lice koje ispunjava uslove propisane članom 139. i članom 140. st. 1. i 2. ovog zakona.

(3) Dužnost direktora predškolske ustanove može da obavlja lice koje ima: obrazovanje iz člana 140. st. 1. i 2. ovog zakona za vaspitača ili stručnog saradnika, dozvolu za rad nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, obuku i položen ispit za direktora ustanove i najmanje osam godina rada u predškolskoj ustanovi na poslovima vaspitanja i obrazovanja nakon stečenog odgovarajućeg obrazovanja.

(4) Dužnost direktora predškolske ustanove može da obavlja i lice koje ima: odgovarajuće obrazovanje iz člana 140. stav 3. ovog zakona za vaspitača, dozvolu za rad nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, obuku i položen ispit za direktora ustanove i najmanje deset godina rada u predškolskoj ustanovi na poslovima vaspitanja i obrazovanja nakon stečenog odgovarajućeg obrazovanja.

(5) Dužnost direktora škole može da obavlja lice koje ima odgovarajuće obrazovanje iz člana 140. st. 1. i 2. ovog zakona za nastavnika te vrste škole i područja rada, za pedagoga i psihologa, dozvolu za rad nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, obuku i položen ispit za direktora ustanove i najmanje osam godina rada u ustanovi na poslovima obrazovanja i vaspitanja, nakon stečenog odgovarajućeg obrazovanja.

(6) Izuzetno, ako se na konkurs ne prijavi nijedan kandidat sa odgovarajućim obrazovanjem iz člana 140. st. 1. i 2. ovog zakona, dužnost direktora osnovne škole može da obavlja lice koje ima odgovarajuće obrazovanje iz člana 140. stav 3. ovog zakona za nastavnika te vrste škole, dozvolu za rad nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika, obuku i položen ispit za direktora ustanove i najmanje deset godina rada u ustanovi na poslovima obrazovanja i vaspitanja, nakon stečenog odgovarajućeg obrazovanja.

(7) Ispit za direktora ustanove može da polaže i lice koje ispunjava uslove za direktora ustanove i koje ima i dokaz o pohađanom propisanom programu obuke.

(8) Lice koje položi ispit za direktora stiče dozvolu za rad direktora (u daljem tekstu: licenca za direktora).

(9) Izabrani direktor koji nema položen ispit za direktora, dužan je da ga položi u roku do dve godine od dana stupanja na dužnost.

(10) Direktoru koji ne položi ispit za direktora u roku od dve godine od dana stupanja na dužnost, prestaje dužnost direktora.

(11) Licenca za direktora oduzima se direktoru koji je osuđen pravosnažnom presudom za povredu zabrane iz čl. 110-113. ovog zakona, za krivično delo ili privredni prestup u vršenju dužnosti.

LICENCA ZA DIREKTORA ODUZIMA SE DIREKTORU:

1) ZA KOGA JE PRAVOSNAŽNOM OSUĐUJUĆOM PRESUDOM ILI PRESUDOM KOJOM SE POTVRĐUJE SPORAZUM O PRIZNANJU KAŽNJIVOG DELA, UTVRĐENO DA JE U VEZI VRŠENJA DUŽNOSTI UČINIO KRIVIČNO DELO, PRIVREDNI PRESTUP ILI PREKRŠAJ;

2) NIJE PROPISAO ILI PRIMENJIVAO MERE, NAČIN I POSTUPAK ZAŠTITE BEZBEDNOSTI DECE I UČENIKA ZA VREME BORAVKA U USTANOVI I SVIH AKTIVNOSTI KOJE ORGANIZUJE USTANOVA, ILI NIJE OBEZBEDIO USLOVE ZA NJIHOVU PRIMENU, U SKLADU SA ČLANOM 42. OVOG ZAKONA;

3) PROPUSTIO DA REAGUJE ILI JE NEADEKVATNO ILI NEBLAGOVREMENO REAGOVAO U SLUČAJEVIMA OPISANIM U ČL. 44. - 46. OVOG ZAKONA, TE JE NASTUPILA ŠTETA, TEŠKA TELESNA POVREDA ILI SMRT UČESNIKA ILI ZAPOSLENOG U USTANOVI, NEZAVISNO OD TOGA DA LI JE ODGOVORNOST UTVRĐENA U SKLADU SA TAČKOM 1. OVOG STAVA OVOG ČLANA.

PODNOŠENJE OSTAVKE U TOKU POSTUPKA ZA ODUZIMANJE LICENCE, ILI U TOKU POSTUPKA NAVEDENIH U STAVU 11. OVOG ČLANA, DIREKTORA NE OSLOBAĐA ODGOVORNOSTI, NITI ZAUSTAVLJA POSTUPAK ZA ODUZIMANJE LICENCE.

Program obuke u skladu sa standardima kompetencija direktora, program ispita, način i postupak polaganja ispita, sastav i način rada komisije Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine pred kojom se polaže ispit za direktora, sadržinu i izgled obrasca licence za direktora, sadržaj i način vođenja registra izdatih licenci za direktora, naknade za rad članova komisije i ostala pitanja u vezi sa polaganjem ispita i sticanjem licence za direktora, propisuje ministar.

Stručni organi, timovi i pedagoški kolegijum ustanove

Član 130.

(1) Stručni organi predškolske ustanove jesu vaspitno-obrazovno veće i stručni aktivni vaspitača i medicinskih sestara - vaspitača, aktiv za razvojno planiranje i drugi stručni aktivni i timovi, u skladu sa statutom.

(2) Stručni organi osnovne škole jesu: nastavničko veće, odeljenjsko veće, stručno veće za razrednu nastavu, stručno veće za oblasti predmeta, stručni aktivni za razvojno planiranje i za razvoj školskog programa i drugi stručni aktivni i timovi, u skladu sa statutom.

(3) Stručni organi srednje škole jesu: nastavničko veće, odeljenjsko veće, stručno veće za oblasti predmeta, stručni aktivni za razvojno planiranje i za razvoj školskog programa i drugi stručni aktivni i timovi, u skladu sa statutom.

(4) Škola sa domom ima i pedagoško veće.

(5) Vaspitno-obrazovno veće u predškolskoj ustanovi čine vaspitači i stručni saradnici.

(6) Nastavničko veće čine nastavnici i stručni saradnici, kao i koordinatori praktične nastave u srednjoj stručnoj školi. U školi u kojoj se ostvaruje pripremni predškolski program, u radu nastavničkog veća učestvuju i vaspitači.

(7) Pedagoško veće čine vaspitači i stručni saradnici koji ostvaruju vaspitni rad u školi sa domom.

(8) Odeljenjsko veće u školi čine nastavnici koji izvode nastavu u određenom odeljenju i odeljenjski starešina i kada izvodi nastavu u tom odeljenju.

(9) Stručno veće za razrednu nastavu čine svi nastavnici koji ostvaruju nastavu u prvom ciklusu obrazovanja i vaspitanja. Nastavnik koji ostvaruje obrazovno-vaspitni rad u produženom boravku učestvuje u radu stručnog veća za razrednu nastavu, bez prava odlučivanja.

(10) Pedagoški, odnosno andragoški asistent učestvuje u radu veća iz st. 3-7. ovog člana bez prava odlučivanja.

(11) Stručno veće za oblasti predmeta čine nastavnici koji izvode nastavu iz grupe srodnih predmeta.

(12) Stručni aktivni za razvojno planiranje čine predstavnici nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika, jedinice lokalne samouprave, učeničkog parlamenta i

saveta roditelja. Članove stručnog aktiva za razvojno planiranje imenuje organ upravljanja.

(13) Stručni aktiv za razvoj školskog programa čine predstavnici nastavnika i stručnih saradnika. Članove stručnog aktiva za razvoj školskog programa imenuje nastavničko veće.

(14) U ustanovi direktor obrazuje sledeće timove:

- 1) tim za inkluzivno obrazovanje;
- 2) tim za zaštitu od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja;
- 3) tim za samovrednovanje;
- 4) tim za obezbeđivanje kvaliteta i razvoj ustanove;
- 5) tim za razvoj međupredmetnih kompetencija i preduzetništva;
- 6) tim za profesionalni razvoj;
- 7) druge timove za ostvarivanje određenog zadatka, programa ili projekta.

U USTANOVU DIREKTOR OBRAZUJE SLEDEĆE TIMOVE:

- 1) **TIM ZA INKLUZIVNO OBRAZOVANJE;**
 - 2) **TIM ZA SAMOVREDNOVANJE;**
 - 3) **TIM ZA OBEZBEĐIVANJE KVALITETA I RAZVOJ USTANOVE;**
 - 4) **TIM ZA RAZVOJ MEĐUPREDMETNIH KOMPETENCIJA I PREDUZETNIŠTVA;**
 - 5) **TIM ZA PROFESIONALNI RAZVOJ;**
 - 6) **TIM ZA PLANIRANJE I INTEGRACIJU INFORMACIONO-KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA I RAD NA NIVOU USTANOVE;**
 - 7) **TIM ZA IZRADU PROCENE UGROŽENOSTI - RIZIKA OD PRIRODNIH NEPOGODA I TEHNIČKO - TEHNOLOŠKIH „AKCIDENATA“ I PLANOVA ZAŠTITE, SPAŠAVANJA I RADA U VANREDNIM SITUACIJAMA;**
 - 8) **TIM ZA PLANIRANJE I SPROVOĐENJE MERA ZA SMANJENJE RANOG NAPUŠTANJA OBRAZOVANJA;**
 - 9) **TIM ZA ZAŠTITU OD DISKRIMINACIJE, ZLOSTAVLJANJA, ZANEMARIVANJA I MEŠOVITI TIM ZA PREVENCIJU VRŠNJAČKOG NASILJA.**
- TIM ZA PREVENCIJU VRŠNJAČKOG NASILJA ČINE: PSIHOLOG I/ILI PEDAGOG, DVA PREDSTAVNIKA IZABRANA OD STRANE VASPITNO - OBRAZOVNOG VEĆA, NASTAVNIČKOG VEĆA ILI PEDAGOŠKOG VEĆA; DVA PREDSTAVNIKA SAVETA RODITELJA, DVA PREDSTAVNIKA UČENIČKOG PARLAMENTA.**

ČLANOVI TIMA SE BIRAJU NA POČETKU SVAKE ŠKOLSKE GODINE NA PRVIM SEDNICAMA SVOJIH VEĆA/SAVETA, PRI ČEMU SU DUŽNI DA IZRADU PLAN PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI KOJI ĆE SE SPROVODITI U TOJ ŠKOLSKOJ GODINI.

PLAN KAO I IZVEŠTAJ O REALIZACIJI PLANIRANIH AKTIVNOSTI PODNOSE SE NA POČETKU, ODNOSNO KRAJU ŠKOLSKE GODINE VASPITNO - OBRAZOVNOM VEĆU, NASTAVNIČKOM VEĆU ILI PEDAGOŠKOM VEĆU, SAVETU RODITELJA I UČENIČKOM PARLAMENTU.

Predškolska ustanova nije u obavezi da obrazuje tim iz stava 14. tačka 5) ovog člana.

Tim čine predstavnici zaposlenih, roditelja, odnosno drugih zakonskih zastupnika, učeničkog parlamenta, jedinice lokalne samouprave, odnosno stručnjaka za pojedina pitanja.

Pedagoški kolegijum čine predsednici stručnih veća i stručnih aktiva, koordinatori stručnih timova i stručni saradnici.

Pedagoški kolegijum razmatra pitanja i daje mišljenje u vezi sa poslovima direktora iz člana 126. stav 4. tač. 1)-3) i tač. 5)-7) ovog zakona.

Nastavničkim većem i pedagoškim kolegijumom predsedava i rukovodi direktor odnosno pomoćnik direktora, a odeljenjskim većem odeljenjski starešina.

Sednicama stručnih organa škole mogu da prisustvuju predstavnici učeničkog parlamenta, bez prava odlučivanja.

Teže povrede radne obaveze

Član 164.

Teže povrede radne obaveze zaposlenog u ustanovi su:

- 1) izvršenje krivičnog dela na radu ili u vezi sa radom;
- 2) podstrekavanje na upotrebu alkoholnih pića kod dece i učenika, ili omogućavanje, davanje ili neprijavlivanje nabavke i upotrebe;
- 3) podstrekavanje na upotrebu narkotičkog sredstva ili psihoaktivne supstance kod učenika ili njeno omogućavanje, ili neprijavlivanje nabavke i upotrebe;
- 4) nošenje oružja u ustanovi;
- 5) naplaćivanje pripreme učenika škole u kojoj je nastavnik u radnom odnosu, a radi ocenjivanja, odnosno polaganja ispita;
- 6) dolazak na rad u pripitom ili pijanom stanju, upotreba alkohola ili drugih opojnih sredstava;
- 7) neopravdano odsustvo sa rada najmanje tri uzastopna radna dana;
- 8) neovlašćena promena podataka u evidenciji, odnosno javnoj ispravi;
- 9) nesprovođenje mera bezbednosti dece, učenika i zaposlenih;
- 10) uništenje, oštećenje, skrivanje ili iznošenje evidencije, odnosno obrasca javne isprave ili javne isprave;
- 11) odbijanje davanja na uvid rezultata pismene provere znanja učenicima, roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima;
- 12) odbijanje prijema i davanja na uvid evidencije licu koje vrši nadzor nad radom ustanove, roditelju, odnosno drugom zakonskom zastupniku;
- 13) neovlašćeno prisvajanje, korišćenje i prikazivanje tuđih podataka;
- 14) nezakonit rad ili propuštanje radnji čime se sprečava ili onemogućava ostvarivanje prava deteta, učenika ili drugog zaposlenog;—, **NEPOSTUPANJE ILI NEADEKVATNO POSTUPANJE U PROCEDURAMA OPISANIM U OPŠTEM I POSEBNOM PROTOKOLU ZA ZAŠTITU DECE I UČENIKA OD NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA;**
- 15) neizvršavanje ili nesavesno, neblagovremeno ili nemarno izvršavanje poslova ili naloga direktora u toku rada;
- 16) zloupotreba prava iz radnog odnosa;
- 17) nezakonito raspolaganje sredstvima, školskim prostorom, opremom i imovinom ustanove;
- 18) druge povrede radne obaveze u skladu sa zakonom.

Član 194.

Novčanom kaznom od 5.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik za povredu obaveze iz člana 84. ovog zakona.

NOVČANOM KAZNOM OD 5.000 DO 50.000 DINARA KAZNIĆE SE RODITELJ, ODNOSNO STARATELJ AKO SE NE ODAZOVE POZIVIMA USTANOVE U SKLADU SA ČLANOM 85A STAV 8. OVOG ZAKONA.

Član 195.

Novčanom kaznom od 30.000 do 100.000 hiljada dinara kazniće se roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik deteta ili učenika koji učini povredu zabrane iz čl. 111. i 112. ovog zakona.

NOVČANOM KAZNOM OD 30.000 DO 100.000 DINARA KAZNIĆE SE RODITELJ ODNOSNO STARATELJ KOJI SE NE ODAZOVE POZIVU USTANOVE U SKLADU SA ČLANOM 85A STAV 8. OVOG ZAKONA.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Narodni poslanik prof. dr Dušan Milisavljević

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja

Proposal of the Law amending and completing the Law on the Basis of the Education System

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

- a) **Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa**
- b) **Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma**
- v) **Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma**
- g) **Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma**
- d) **Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju**

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije nije planirano uređenje materije na koju se odnosi Predlog zakona.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

- a) **Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima**
- b) **Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima**
- v) **Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima**
- g) **Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost**
- d) **Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije**

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već

se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava.

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, s obzirom da su predmetne izmene nisu relevantne sa stanovišta prava Evropske unije.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.

Potpis rukovodioca organa državne uprave, odnosno drugog ovlašćenog predlagača propisa, datum i pečat

Beograd, 10. oktobar 2017. godine

NARODNI POSLANIK

prof. dr Dušan Milisavljević